

наштовхнути на створення чергових творів. Вони, можливо, коли-небудь стануть шедеврами з великої літери, як творчість Густава Клімта у свої часи.

Список використаних джерел:

1. Густав Клімт, 1862-1918 [Альбом]. Авт. текста Ж. Нере; Пер. с англ. Е. Калмыкова – Кельн: Taschen, Арт-Родник, 2000.
2. Густав Клімт [Альбом]. Авт. текста М. Кини – Москва: Белый город, 1998.
3. Портфолію Ігне Прадер – PRADER. URL: <http://www.prader.at/index2.php?id=62>.

Черносова Т.О.

старший викладач,

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

НЕОБХІДНІСТЬ РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА МОДЕРНІЗАЦІЇ СУЧАСНИХ ПАРКІВ (НА ПРИКЛАДІ ПАРКУ «ЮНІСТЬ» В М. ХАРКОВІ)

Сучасна екологічна ситуація міст займає одне з провідних місць у політичному і громадському житті суспільства. Кінець ХХ – початок ХХІ сторіччя ознаменувався посиленням негативного впливу людини на навколишнє середовище і, зокрема, на існуючі зелені насадження. Більшість сучасних міст відчувають дефіцит озеленення. Щорічно кількість нових споруд зростає, що, в свою чергу, серйозно впливає на мікроклімат і рівень забруднення навколишнього середовища, зменшуються території садів, парків, скверів тощо.

Застосування традиційних містобудівних прийомів допоможе збільшити площі території зелених насаджень в місті:

- збільшення площі парків, скверів, бульварів за рахунок знесення малоцінної, морально застарілої, з високим фізичним зносом забудови та окремих будівель;
- створення нових парків на територіях колишніх промислових зон тощо;
- реконструкція існуючих парків, бульварів, скверів у відповідності до сучасних норм;
- застосування додаткових прийомів озеленення території міста.

В теперішній час в м. Харкові нараховується близько двохсот парків та скверів різної площі та різного функціонального призначення. Але більшість з них не відповідають сучасним вимогам санітарного стану та благоустрою, не задовольняють потреби міського населення в різноманітності відпочинку, а тому потребують невідкладної реконструкції та модернізації.

Одним з таких є парк «Юність», який був відкритий в 1978 р. і знаходиться в Холодногірському районі практично на в'їзді до міста. Функціональне

призначення парку в системі зелених насаджень міста – це районний парк культури та відпочинку, головною метою якого є організація відпочинку населення Холодногірського (Ленінського) району міста. Проект території було розроблено архітекторами Ю. Шуліка, А. Зобенко, С. Мискова за участю студентів Харківського художньо-промислового інституту. На той час на території парку, площею близько 30 га, розміщувалися:

- дитяче містечко з двоярусною фортецею з висячим мостом і вежами, скульптурами з дерева;
- справжній рейковий паровоз із відкритою, для загального доступу, кабіною машиніста і наявністю двох справжніх вагонів. Один з цих вагонів (пасажирський) був обладнаний під кінотеатр для дітей, а другий (товарний) – під тир;
- різні атракціони (каруселі, гойдалки, оглядове колесо тощо);
- літній кінотеатр;
- штучно створений ставок та джерело з питною водою [1; 2].

Всі планувальні і об'ємні елементи достатньо вдало вписувалися в існуючий рельєф з яскраво вираженими височинами та западинами.

На початок 2000 років парк занепав, практично не зберіг свій первозданий вигляд, атракціони демонтували, дитяча фортеця напівзруйнована. Ставок брудний, джерело прийшло в повне запустіння, якість води в останні роки незадовільна та не рекомендується до вживання, в зведеннях СЕС він фігурує як один з найнебезпечніших в місті. Безперервне будівництво навколо території відпочинку, в тому числі гаражів, значно зменшило площу парку.

В теперішній час відсутність комфортної та благоустроєної території відпочинку в зоні пішохідної доступності до житла в цьому районі змушує фахівців і населення постійно звертатися до Міської ради з проханням та вимогою негайно розпочати комплексну реконструкцію території парку «Юність».

Реконструкція території парку передбачає:

- репланування існуючої території з чітким виділенням різних функціональних зон відповідно сучасним вимогам населення;
- розчищення існуючого ставка та прилеглої до нього території зарослої очеретом, з улаштуванням зручних підходів до води, видовими майданчиками;
- ремонт джерела з проведенням заходів для очищення води відповідно існуючим нормам, улаштуванням купелі, зручних підходів і майданчиків відпочинку;
- видалення та заміна дерев, що загинули;
- переулаштування газонів;
- квіткове оформлення території;
- підвищення рівня благоустрою територій з урізноманітненням можливості для розваг і відпочинку відвідувачів;
- удосконалення системи пішохідних зв'язків з повним оновленням дорожнього покриття, застосовуючи екологічно чисті матеріали;
- улаштування екопарковок.

Відсутність Концепції комплексної реконструкції системи зелених насаджень міста в цілому і зокрема окремих територій відпочинку, відсутність належного фінансування змушує волонтерів, місцеве населення своїми силами в рамках проведення суботників очищати території парків від самосівів, сміття, небезпечного обладнання. Так, територію парку «Юність» за допомогою ініціативної групи в 2012-2014 рр. було розчищено від сухих дерев та чагарників, прибрано сміття.

Але для повноцінної цілорічної роботи парку цього недостатньо. Територія парку не може вважатися комфортною при відсутності: зручних місць для відпочинку, що обладнані лавами, альтанками, урнами для підтримки чистоти, питними фонтанчиками; туалетів; місць для пікніків; прокату велосипедів, роликів ковзанів тощо; цілорічних культурно-розважальних об'єктів та об'єктів для активного відпочинку для всіх вікових категорій; зони Wi-Fi; забезпечення доступності всіх планувальних та об'ємних елементів маломобільними відвідувачами і багато іншого. При цьому велике значення має створення екологічно стійких ландшафтів (ліквідація джерел забруднення, захист території парку від несприятливих зовнішніх впливів, регулювання рекреаційного навантаження на паркові території) та самоокупність парків (розробку системи паркового управління та бізнес-плану розвитку паркових територій з оптимізацією умов самоокупності парків, залучення приватних інвестицій до влаштування та експлуатації парків, залучення паркових територій в міські туристично-рекреаційні маршрути, використання енергозберігаючих технологій для обслуговування парку) [3].

Таким чином можна робити наступні висновки:

1. Комфортні паркові зони в місті вирішують ряд екологічних проблем.
2. Значення міських парків в системі озеленення міста визначається тим, що вони створюють умови для різноманітного відпочинку жителів та покращення навколишнього міського середовища міста.
3. Прийоми, запропоновані в роботі, спрямовані на підвищення рекреаційної привабливості парку «Юність».
4. Ефективність використання території парку безпосередньо пов'язана зі змінами, що відбуваються в суспільстві.
5. Нові функціональні, естетичні, композиційні, екологічні та економічні підходи дозволяють залучити паркові території в міські процеси, тим самим відродити паркову культуру і підвищити рівень життя міських жителів.

Отже, для успішного вирішення проблем паркових зон, з точки зору екології, урбаністики та відповідності нормативним показникам, необхідна продуктивна спільна взаємодія фахівців, громадськості та органів влади.

Список використаних джерел:

1. Клейн Б.Г. Харьков: Архитектура, памятники, новостройки : Путеводитель / Клейн Б.Г., Лаврентьев И.Н., Лейбфрейд А.Ю. и др. – Харьков: Прапор, 1987. – 151 с.
2. Лейбфрейд А.Ю. Харьков. От крепости до столицы : заметки о старом городе / А.Ю. Лейбфрейд, Ю.В. Полякова. – Харьков : Фолио, 2004. – 335 с.
3. Нефедов В.А. Ландшафтный дизайн и устойчивость среды / Нефедов В.А. – СПб.: Полиграфист, 2002. – 295 с.